

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Uro/1/2017
Identifikačné číslo spisu:	1015202033
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1015202033.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci návrhu navrhovateľky A., rod. D., bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, 29. augusta 5, na uznanie cudzieho rozhodnutia o rozvode manželstva s D., rod. S., bývajúceho vo V., o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. decembra 2015 č. k. 1 Cudz 144/2015-27, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. decembra 2015 č. k. 1 Cudz 144/2015- 27 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) uznesením z 31. decembra 2015 č. k. 1 Cudz 144/2015-27 v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie v časti o návrhu navrhovateľky na uznanie cudzieho rozhodnutia - rozsudku o rozvode manželstva navrhovateľky (štátnej občianky SR) s D. (štátnym občanom Veľkej Británie), vydaným Okresným súdom Sheffield, Veľká Británia, zo 7. februára 2012, č. prípadu SE11D00906, ktorý nadobudol právoplatnosť 3. apríla 2012 (ďalej len „rozsudok o rozvode manželstva“), a postúpil vec Matričnému úradu Jaslovské Bohunice na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že dňa 4. decembra 2015 mu bol doručený návrh navrhovateľky na uznanie predmetného cudzieho rozhodnutia o rozvode manželstva, nakoľko však Slovenská republika aj Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska sú riadnymi členskými štátmi Európskej únie, predmetné rozhodnutie vydané v jednom členskom štáte sa podľa ustanovenia čl. 21 ods.1, 2, 3 a 4 (Kapitola III) nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ďalej len „nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003“, uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania a tunajší súd nemá právomoc vo veci jeho uznania konať. Keďže navrhovateľka nepodala návrh na vydanie rozhodnutia o uznaní postupom upraveným v odd. 2 kapitoly III Nariadenia Rady ani nevzniesla uznanie rozhodnutia ako predbežnú otázku, nejde o prípad, aký má na mysli ustanovenie čl. 21 ods. 3 a 4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a o vrátení súdneho poplatku podľa § 11 ods. 1 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

2. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka (ďalej aj „odvolateľka“) odvolanie, ktorým namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a odňatie možnosti konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p.). Žiadala, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní okrem iného uviedla, že súd prvej inštancie síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, keď dospel k záveru, že nemá právomoc vo veci konať, nakoľko zo žiadneho ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 nevyplýva, že by navrhovateľka nemohla na súde navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku o rozvoze. Odvolateľka zároveň namietla aj nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu spočívajúce v záveroch o nepodaní návrhu na vydanie rozhodnutia o uznaní postupom upraveným v odd. 2 kapitoly III nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 a o príslušnosti Matričného úradu Jaslovské Bohunice v danej veci.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a naň oprávnenou osobou, dospel k záveru, že (odvolaním) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

4. Odvolanie navrhovateľky bolo podané 4. februára 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Podľa čl. 1 ods. 1 písm. a/ nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 (toto) nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva.

6. Podľa čl. 21 ods. 1, 2, 3 a 4 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 (Kapitola III):

1/ Rozsudok vydaný v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania.
2/ Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, sa najmä nevyžaduje žiadny osobitný postup pri aktualizácii záznamov členského štátu o osobnom stave na základe rozsudku o rozvoze, rozluke alebo anulovaní manželstva, ktorý bol vydaný v inom členskom štáte a proti ktorému už podľa práva tohto členského štátu nie je možné odvolanie.

3/ Bez toho, aby bol dotknutý oddiel 4 tejto kapitoly, môže zainteresovaný účastník postupom upraveným v oddiele 2 tejto kapitoly navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku. Miestna príslušnosť súdu uvedeného v zozname, ktorý každý členský štát oznámil Komisii podľa článku 68, sa určí podľa vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom sa začalo konanie o uznanie alebo neuznanie.

4/ Ak sa otázka uznania rozsudku vznesie ako predbežná otázka na súde členského štátu, tento súd môže v tejto otázke rozhodnúť.

7. Súd prvej inštancie uvedený nariadenie nesprávne aplikoval, keď s poukazom na čl. 21 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 konanie zastavil z dôvodu absencie právomoci konať vo veci uznania rozhodnutia o rozvoze manželstva s poukazom na riadne členstvo Slovenskej republiky aj Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v Európskej únii, kedy sa predmetné cudzie rozhodnutie o rozvoze manželstva uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania. Uvedený záver súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za nesprávny, za priamo rozporný s ustanovením s čl. 21 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, podľa ktorého sa síce nevyžaduje žiadny osobitný postup pri aktualizácii záznamov členského štátu o osobnom stave na základe rozsudku o rozvoze, rozluke alebo anulovaní manželstva, ktorý bol vydaný v inom členskom štáte a proti ktorému už podľa práva tohto členského štátu nie je možné odvolanie, to však bez toho, aby bol dotknutý odsek 3. Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 v prvej vete čl. 21 ods. 3 priamo počíta so situáciou, keď bez toho, aby bol dotknutý oddiel 4 tejto kapitoly, môže zainteresovaný účastník postupom upraveným v oddiele 2 tejto kapitoly navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku, pričom táto úprava má prednosť pred úpravou v Občianskom súdnom poriadku (teraz v Civilnom sporovom poriadku). Ako vyplýva z obsahu spisu,

navrhovateľka požiadala podľa ustanovenia čl. 21 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o uznanie cudzieho rozhodnutia - rozsudku o rozvode manželstva na príslušnom súde prvej inštancie, pričom na toto konanie sa primerane použijú ustanovenia čl. 28 a nasl. nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

8. Z uvedeného možno vyvodiť, že v danom prípade iniciovaním príslušného konania o uznanie cudzieho rozsudku o rozvode manželstva právomoc súdu prvej inštancie založená bola. Ako správne uviedla odvolateľka, zo žiadneho ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 nevyplýva, že by nemohla na súde navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku o rozvode, a preto súd prvej inštancie tiež nesprávne vo svojom prvom výroku napadnutého uznesenia rozhodol o postúpení veci Matričnému úradu Jaslovské Bohunice na ďalšie konanie.

9. Nad rámec odvolacieho prieskumu odvolací súd poznamenáva, že písomnosti, ktoré navrhovateľka predložila, bude potrebné preskúmať z hľadiska splnenia požiadavky na preukázanie ich pravosti, t. j. bude potrebné vyzvať navrhovateľku na predloženie ich originálu alebo úradne osvedčenej fotokópie (čl. 37 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003).

10. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí (§ 391 ods. 1 C.s.p.). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.). Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať (§ 391 ods. 3 C.s.p.). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne o návrhu na uznanie cudzieho rozsudku o rozvode manželstva (§ 389 ods. 1 C.s.p.)

11. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.